

S LÆGGER OP TIL AT GENINDFØRE THORNING'S FATTIGDOMSGRÆNSE – VIL FÅ ANTAL RELATIVT FATTIGE TIL AT FALDE FRA 254.000 TIL 56.000 PERSONER

21-01-2019

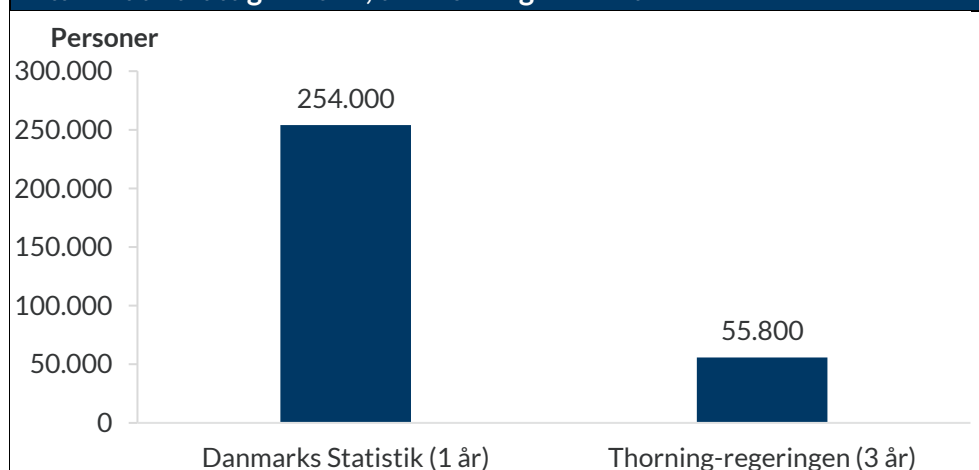
AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (2 123 5972) OG CHEFKONSULENT JØRGEN SLOTH BJERRE HANSEN

RESUME

Socialdemokratiet lægger op til at genindføre Thorning-regeringens fattigdomsgrænse, hvis de vinder næste valg. Pernille Rosenkrantz-Theil (S) siger til Børsen (17.01. 2019) at: "I overordnede træk vil den nok komme til at ligne den gamle fattigdomsgrænse". Og videre siger hun: "Som stat skal man vælge, om man bruger det ene eller det andet, og der synes jeg, at det mest relevante er treårsfattigdomsgrænsen, fordi det er der, fattigdommen for alvor bider sig fast." Ifølge Thorning-regeringens fattigdomsgrænse er man relativt fattig, hvis man har relativ lav indkomst 3 år i træk (og ikke er studerende eller har formue over 100.000 kr.).

Hvis Socialdemokraterne genindfører Thornings fattigdomsgrænse, vil ca. 56.000 blive opgjort som relativt fattige i 2017. Det fremgår af CEPOS' beregninger på Danmarks Statistiks personregistre. Dermed vil antallet af relativt fattige falde fra de 254.000 personer, som der er ifølge Danmarks Statistiks egen definition af relativ fattigdom, hvor man kun skal have lav indkomst i 1 år, jf. figuren. Antallet af relativt fattige reduceres med ca. 80 pct., når kriteriet er, at man skal være i lavindkomstgruppen 3 år i træk. Det skyldes, at der er stor mobilitet ud af gruppen, og at ca. halvdelen er ude efter 1 år.

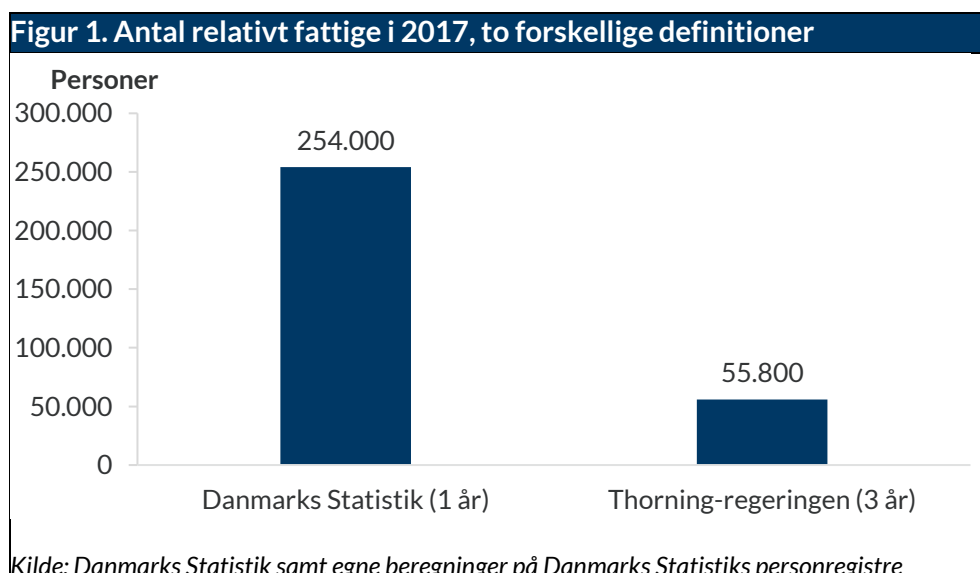
Antal relativt fattige i 2017, to forskellige definitioner

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Socialdemokraterne lægger op til at genindføre Thorning-regeringens fattigdomsgrænse, hvis de vinder næste valg. Pernille Rosenkrantz-Theil (S) siger til Børsen (17.01. 2019) at: *"I overordnede træk vil den nok komme til at ligne den gamle fattigdomsgrænse"*¹. Ifølge Thorning-regeringens fattigdomsgrænse er man relativt fattig, hvis man har relativ lav indkomst 3 år i træk (og ikke er studerende eller har formue over 100.000 kr.).

Hvis Socialdemokraterne genindfører Thornings fattigdomsgrænse, vil ca. 56.000 blive opgjort som relativt fattige i 2017. Det fremgår af CEPOS' beregninger på Danmarks Statistiks personregistre. Dermed vil antallet af relativt fattige falde fra de 254.000 personer, som der er ifølge Danmarks Statistiks egen definition af relativ fattigdom, hvor man kun skal have lav indkomst i 1 år², jf. figur 1. Antallet af relativt fattige reduceres med ca. 80 pct., når kriteriet er, at man skal være i lavindkomstgruppen 3 år i træk. Det skyldes, at der er stor mobilitet ud af gruppen og at ca. halvdelen er ude efter 1 år.

PERSONER UNDER LAVINDKOMSTGRÆNSE I 3 ÅR: RELATIV VS. ABSOLUT GRÆNSE

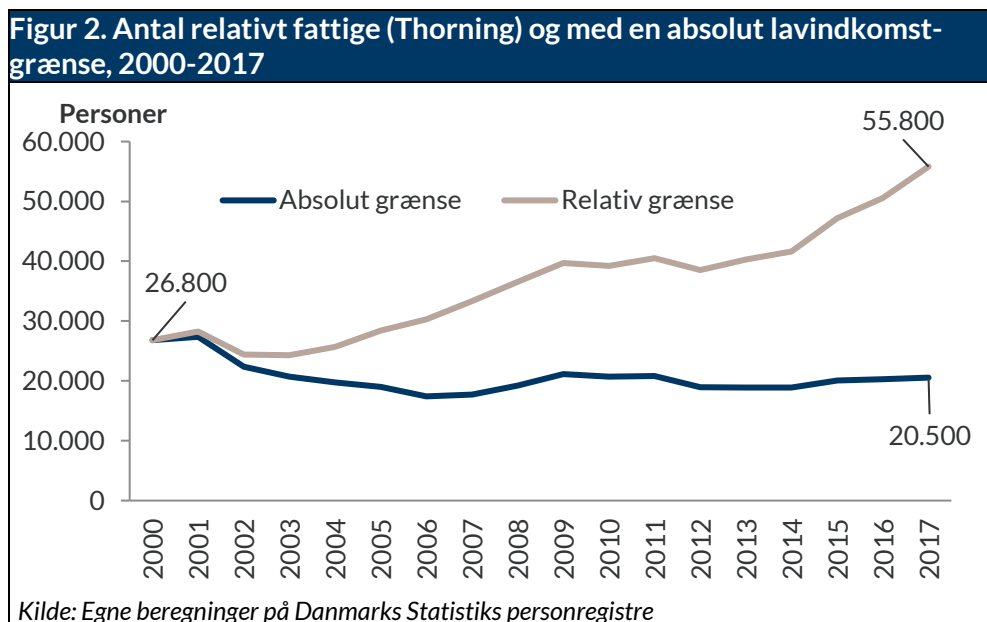
Målt med Thorning-regeringens definition af fattigdom er antallet af relativt fattige vokset fra 26.800 i år 2000 til 55.800 i 2017 eller mere end en fordobling, jf. figur 2. Stigningen skyldes imidlertid, at man anvender en relativ definition af fattigdom. Med en relativ definition vil en 10 pct. forøgelse af alles indkomster indebære et uændret antal relativt fattige, også selvom de relativt fattige har fået forøget deres indkomst med 10 pct.

¹ Kilde: [Børsen d. 17. januar 2018](#). Af artiklen fremgår det, at S ikke har lagt sig endeligt fast på fattigdomsgrænsen, men at *"I overordnede træk vil den nok komme til at ligne den gamle fattigdomsgrænse"*, ifølge Pernille Rosenkrantz-Theil. Endvidere fremgår det af artiklen at: *"Vinder de magten efter valget, vil Socialdemokratiet altså bruge treårsgrænsen for fattigdom... "Som stat skal man vælge, om man bruger det ene eller det andet, og der synes jeg, at det mest relevante er treårsfattigdomsgrænsen, fordi det er der, fattigdommen for alvor bider sig fast,"* siger Pernille Rosenkrantz-Theil som begrundelse for valget af grænsen på tre år."

² Der er en række andre, mindre forskelle på de to definitioner af relativ fattigdom. Se nederst i notatet for en uddybning.

Anvender man i stedet en absolut definition (her beregnet som halvdelen af medianindkomsten i 2000, der efterfølgende reguleres med forbrugerpriserne)³, udgør antallet, som er under lavindkomstgrænsen 3 år i træk 20.500 i 2017, dvs. et fald på næsten 25 pct. ift. år 2000. Med en absolut indkomstgrænse vil der komme færre under lavindkomstgrænsen, hvis alle får forøget deres indkomst med f.eks. 10 pct.

Faldet i antallet af personer i lavindkomstgruppen (målt ved den absolutte lavindkomstgrænse) er sket som følge af, at de fleste overførselsindkomster er steget mere end inflationen. Dvs. når der er en realindkomstfremgang for personer på overførselsindkomst, så kommer personer ud af lavindkomstgruppen.

FORSKEL PÅ DANMARKS STATISTIKS OG THORNING-REGERINGENS FATTIGDOMSDEFINITION

Den primære forskel på de to opgørelser af relativ fattigdom er som nævnt, at man med Danmarks Statistiks definition kun skal være under lavindkomstgrænsen i 1 år, mens man med Thorning-regeringens grænse skal være under lavindkomstgrænsen 3 år i træk.

Der er dog en række andre forskelle mellem de to opgørelser, jf. tabel 1

For begge opgørelser gælder, at lavindkomstgrænsen er defineret som 50 pct. af medianindkomsten efter skat (disponibel indkomst), hvor medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen.

³ Det bemærkes, at denne lavindkomstgrænse med en fast grænse på 2000-niveau ikke er et udtryk for en absolut fattigdomsgrænse i den forstand, at man skal have dette beløb for ikke at være berørt af reel økonomisk fattigdom, dvs. hvor man fx ikke har råd til mad. Derimod tager beregningerne udgangspunkt i den relative fattigdomsgrænse i år 2000 og fremskriver denne med inflationen (som svarer til, hvad man omtrent ville fremskrive en absolut fattigdomsgrænse med).

Tabel 1. Forskelle mellem Danmarks Statistiks og Thorning-regeringens fattigdomsdefinition		
Definition af relativ fattigdom	Thorning-regeringen	Danmarks Statistik
Antal år under lavindkomstgrænse	3 år i træk	1 år
Formuegrænse	100.000 kr. (2010-niveau) pr. voksen	Formuegrænsen pr. voksen svarer til lavindkomstgrænsen i året
Studerende og flytninger	Studerende over 17 år og deres familier indgår ikke som relativt fattige	Hvis hovedforsørgeren i familien er studerende, indgår familien ikke som relativt fattig. Unge, der er flyttet hjemmefra i løbet af året, bliver heller ikke betegnet som relativt fattige.
Ækvivaleringsmetode (til beregning af stordriftsfordele i familier)	<p>(Antal voksne i husstanden)^{0,6}</p> <p>For en enlig med 2 børn: Ækvivaleringsfaktor: $3^{0,6}=1,9$</p> <p>For et par med 2 børn: Ækvivaleringsfaktor: $4^{0,6}=2,3$</p>	<p>1 voksen: 1 Øvrige voksne over 15 år: 0,5 Børn (under 15 år): 0,3</p> <p>For en enlig med 2 børn: Ækvivaleringsfaktor: $1+2*0,3=1,6$</p> <p>For et par med 2 børn: Ækvivaleringsfaktor: $1+0,5+2*0,3=2,1$</p>